

О Т Ч Е Т
за дейността на ГД "Метрологичен надзор"
за през I – во полугодие на 2010 г.

В изпълнение на Плана за действие на ДАМТН, респективно на ГД "Метрологичен надзор" за 2010 г. дейността на дирекцията беше насочена в следните основни области:

- метрологичен надзор на лица, които:
  - използват средства за измерване;
  - произвеждат, внасят или предлагат за продажба предварително опаковани количества продукти (ПОП), вкл. контрол на същите;
  - са оправомощени за проверка на СИ;
- надзор на пазара на СИ;
- одобряване и контрол на сервиси за тахографи;
- оправомощаване на лица за проверка на СИ;
- административно наказателна дейност по прилагане на Закона за измерванията, Закона за техническите изисквания към продуктите, Закона за автомобилните превози и наредбите по тяхното прилагане;
- регистриране на сервиси за фискални устройства и лицензиране на сервиси за електронни таксиметрови апарати с фискална памет (ЕТАФП);
- регистриране и своевременно реагиране на всички постъпили жалби и сигнали;
- съвместни проверки с други контролни органи или органи на изпълнителната и местна власт;
- дейности, свързани с участие в работни групи на ЕК и Европейската организация по законова метрология; подготовка на проекти и становища по нормативни актове; поддържане на електронни регистри и др.

Извършената дейност обхвана:

I. Метрологичен надзор за спазване изискванията на ЗИ на

1. Лица, които използват СИ

През отчетния период са извършени 4764 надзорни проверки на лица, използващи СИ в законовата област, като 24,4 % от тях са във връзка с постъпили сигнали и жалби от граждани и фирми и по искане на други органи – Икономическа полиция, Агенция „Митници”, КЗП, местните органи на изпълнителната власт и др. Инспектирани са 13761 СИ, за съответствието им със законовите изисквания, техническа изправност и правилна употреба. Установено е, че 1636 (11,9 %) от проверените СИ не отговарят на изискванията, като само 69 (0,5 %) от тях са от неодобрен тип или без маркировка за съответствие по ЗТИП, поради което не могат да се използват за търговски плащания. Най-много от извършените проверки по сигнали и жалби са свързани с използването на везни за пряка продажба на хранителни продукти в обекти от търговската мрежа (61,7 % от проверките) и на бензино и газ колонки при зареждане на автомобили с гориво (26,5 % от проверките). За установените несъответствия и нарушения са предприети предвидените в ЗИ действия.

Осъществени са две кампанийни проверки в търговската мрежа на големи и малки търговски вериги и на магазини за продажба на месо в цялата страна, както и проверки по пазари, целящи защита на потребителите от неточни измервания, вследствие използване несъответстващи на изискванията на ЗИ везни. Извършените масови проверки, проведени преди великденските празници имаха и мултиплициращ ефект, защото търговци, които имат повече от един обект, предприеха мерки за привеждане в съответствие с

изискванията на ЗИ и на използваните везни в другите техни обекти. Проверени са и лица, използващи везни за измерване на големи товари.

Извършени са проверки в 431 бензиностанции и газостанции в цялата страна, в които се използват 1652 бр. СИ. Констатирани са колонки, които не са преминали периодичен контрол, колонки на които липсват пломби на електронния блок за ограничаване на достъпа до регулиращите устройства и възможността за манипулация, както и такива с ремонтни пломби на местата за регулиране на някои от расходомерите и преобразувателите към тях. За установените несъответствия и нарушения са предприети предвидените в ЗИ действия.

Във връзка със Закона за акцизите и данъчните складове и Правилника за прилагането му са извършени проверки в обекти, в които се използват средства за измерване. Инспектирани са 21 расходомера, като един е несъответстващ на изискванията на ЗИ.

В региона на Пловдив, Плевен и Варна са проверени 143 таксиметрови апарати, монтирани в автомобили за превоз на пътници. 8 от тях са несъответстващи на изискванията на ЗИ, като 7 са без валидни знаци за последваща проверка на СИ в употреба и 1 с валиден стикер, но с нарушени метрологични пломби, което позволява нерегламентиран достъп до местата за регулиране. Част от проверките са извършени съвместно с други контролни органи. За установените несъответствия и нарушения са предприети предвидените в ЗИ действия.

По постъпили сигнали от граждани са осъществени извънредни надзорни проверки на местата на употреба на водомери, топломери и расходомери за газ.

Във връзка с писмо от омбудсмана на Р България е извършена кампанийна проверка в цялата страна на електроразпределителните предприятия (ЕРП) "Е.ОН България" ЕАД, "ЕВН България ЕС" АД и "ЧЕЗ България" ЕАД с цел установяване спазването на задълженията им, произтичащи от ЗИ. Констатирана е тенденция на увеличаване на броя на електромерите в употреба, заявявани и представяни за периодична проверка. Дружествата са направили необходимото за следене срока на валидност на последната извършена проверка на СИ. В 854 обекта, на мястото на употреба, са инспектирани 5611 СИ. Установено е, че 747 бр. от тях не отговарят на изискванията. За установените несъответствия и нарушения са съставени протоколи за задължителни предписания и актове за установяване на административни нарушения.

2. Лица, които произвеждат, внасят или предлагат за продажба предварително опаковани количества продукти

Осъществени са 63 проверки, извършени на място при производители/вносители на ПОП, главно новорегистрирани или нерегистрирани, както и такива, за които в резултат на извършения в търговската мрежа контрол на нетните количества на ПОП е установено че са пуснали на пазара несъответстващи продукти. Проведени са и проверки в 626 обекта от търговската мрежа. Извършването на контрол на нетните количества на конкретни видове предлагани за продажба ПОП в търговската мрежа е тенденция, която ще продължи и в бъдеще, като важна мярка за осигуряване на условия за лоялна конкуренция на производителите на ПОП и за защита на потребителите на тези продукти по отношение на пакетирания количество.

При проверките са подложени на контрол 985 партии ПОП с еднакви количества и 2009 бр. ПОП с различни количества. Общо от разпространение са спрени 10570 бр. ПОП – ориз, брашно, боб, меща, олио, месо и колбаси, риба, сирене, кашкавал, вафли, сухи пасти, снакс, ядки и др, от които 8410 бр. поради несъответствие на нетното количество на обявеното, 1356 бр. заради променено от търговците съответствие на количеството и 804 бр. без обозначено количество.

Голяма част от проверките в търговската мрежа са извършени в рамките на проведената през м. февруари кампанийна проверка в 17 областни града. В 6,6 % от проверените обекти е установена промяна от страна на търговците на означеното и обявено от производителите количество на предлагани за продажба продукти, осъществена чрез допълнително залепени от търговците етикети. Продуктите са спрени от продажба до привеждане на обявеното количество в съответствие с означеното от производителя.

3. Лица, оправомощени за проверка на средства за измерване

Извършени са 21 планови и 4 извънредни надзорни проверки на 22 лица, оправомощени за проверка на средства за измерване, за спазване на задълженията им по чл. 52 от ЗИ и съответствие на внедрените системи за управление с изискванията по БДС ISO/IEC 17025.

Проверени са 25 стационарни и 1 подвижна лаборатории и са инспектирани използваните в тях при извършване на проверките 419 технически средства. Извършен е преглед на записите по качеството, както и на техническите записи (заявления за проверка, входящо-изходящи дневници, протоколи и свидетелства за проверка), свързани с проверката на 60703 средства за измерване.

За установените несъответствия са съставени 9 протокола за задължителни предписания, които са изпълнени в срок.

II. Надзор на пазара на средства за измерване

В изпълнение на поставените пред ГД МН задачи по надзор на пазара на средства за измерване в обхвата на Наредбата за съществените изисквания и оценяване на съответствието на везни с неавтоматично действие (НСИОСВНД) и Наредбата за съществените изисквания и оценяване на съответствието на средства за измерване (НСИОССИ) инспектори от цялата страна провериха 2937 средства за измерване, пуснати на пазара и/или в действие - везни за директни продажби, електромери, водомери, бензиномерни колонки и разходомери за газ. Осъществена е и проверка в изпълнение на Инструкцията за взаимодействие между Агенция „Митници” и ДАМТН за прилагане на мерките за надзор на пазара, за резултатите от която е изпратено съответно уведомление.

Извършени са наблюдения и проверки на пуснати на пазара и/или в действие везни, предназначени главно за директна продажба. Две от наблюдаваните везни са за определяне на такси и 4 за претегляне на големи товари. Проверките за наличие и коректност на всички маркировки, единици за измерване, надписи и документи, достъп на потребителя до компоненти (предвидено пломбиране) и за наличие и действие на одобрени функции показаха, че само 7 везни (0,6 % от проверените) не отговарят на изискванията на ЗТИП и НСИОСВНД. Везни без маркировка за съответствие и без табели, с означен производител и вносител, се установяват най-често на пазарите.

В хода на извънредната надзорна проверка на електроразпределителните предприятия, действащи на територията на страната, е извършен и надзор на пазара електромери. Във връзка със сигнали са извършени извънредни надзорни проверки и на разходомери за газ с цел да се установи дали са изпълнени изискванията на чл. 4, ал. 1 на ЗТИП.

Извършени са наблюдения на водомери, предлагани за продажба в 55 търговски обекта, като преобладаващата част от извършените наблюдения са на пуснати на пазара водомери за битови нужди с конкретна марка, във връзка с получен в ДАМТН сигнал за тях. В резултат на извършения извънреден надзор на пазара е установено, че предлаганите за продажба битови водомери с тази търговска марка са пуснати на пазара по § 3 на Преходните и заключителните разпоредби на Наредбата за съществените изисквания и оценяване на съответствието на средствата за измерване и са с изискуемите съгласно Закона

за измерванията и Наредбата за средствата за измерване, които подлежат на метрологичен контрол знаци за одобрен тип и първоначална проверка. При извършените наблюдения не са установени нарушения на ЗТИП и ЗИ по отношение на пуснатите на пазара водомери за битови нужди. Внасяните в страната водомери от конкретната марка са от одобрен тип и са преминали първоначална проверка, удостоверена със съответните знаци. Върху тях е нанесен национален знак за одобрен тип и се заявяват за първоначална проверка само пред оправомощени от ДАМТН за извършване на такъв вид проверки на средства за измерване лица. Извършени са проверки и при някои от дистрибуторите на тези водомери като не са установени нарушения.

III. Одобряване и контрол на сервиси за монтаж и ремонт на тахографи

На основание на чл. 91, ал. 6 от Закона за автомобилните превози (ЗАП) са извършени планови надзорни проверки на регистрираните сервиси за тахографи за спазване на задълженията им по този закон и по Наредба № РД-16-1054 от 10 октомври 2008 г. (Наредбата) във връзка с изискванията на Регламент (ЕИО) № 3821/85 и последните му изменения и допълнения. Извършени са контролни проверки в 48 сервиза. За констатирани несъответствия и пропуски в 3 сервиза са съставени протоколи за задължителни предписания и указания за спазване на изискванията на Наредбата.

Извършен е преглед на 77 преписки по подадени заявления. Във връзка с процедурата по регистрация са извършени проверки на място в 63 сервиза, които са вписани в регистъра по чл. 36 от Наредбата

IV. Административно-наказателна дейност

За установените при надзорните проверки нарушения са предприети предвидените административно-наказателни действия Съставени са 691 протокола за задължителни предписания и 430 акта за установяване на административни нарушения.

V. Разрешителни и регистрационни режими, администрирани от ГД МН

- **Оправомощаване на лица за проверка на средства за измерване, които подлежат на метрологичен контрол**
  - оправомощени са 7 лица за проверка на средства за измерване;
  - издадени са 10 изменения на заповеди за оправомощаване; 1 отказ и 1 заповед за отнемане на оправомощаване

- **Изготвяне на лицензии, удостоверения за регистрация и заповеди за заличаване**
Издадени са:
  - 94 удостоверения за регистриране на лица за ремонт на фискални устройства и 6 заповеди за заличаване на фирми от регистъра;
  - 76 удостоверения и допълнения към удостоверения за монтаж или монтаж и ремонт на тахографи.
  - 4 лицензии за ремонт и поддръжка на електронни таксиметрови апарати с фискална памет.

Резултатите от извършената надзорна и контролна дейност през първото полугодие на 2010 г. показват, че ефективността от проверките се повишава. Това се дължи и на доброто сътрудничество с Икономическа полиция и Агенция „Митници”. Регулярният контрол на различните групи задължени лица води до намаляване на нарушенията и има положителен ефект за спазване на задълженията на икономическите оператори по Закона за измерванията, Закона за техническите изисквания към продуктите и Закона за автомобилните превози